

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 13 ΠΡΟΣΘΕΤΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

13.1 Εξειδικευμένες Μελέτες

Στο Προεδρικό Διάταγμα με το οποίο εγκρίθηκε το Σχέδιο Ολοκληρωμένης Ανάπτυξης (ΣΟΑ) του Μητροπολιτικού Πόλου Ελληνικού – Αγίου Κοσμά Περιφέρειας Αττικής (ΠΔ /28-02-2018 / ΦΕΚ 35/Α.Α.Π./01-03-2018) προσδιορίζονται κατευθύνσεις και όροι για την περαιτέρω εξειδίκευση και υλοποίηση του σχεδίου (άρθρο 6: «Κατευθύνσεις και όροι για την προστασία του περιβάλλοντος και σύστημα περιβαλλοντικής παρακολούθησης»).

Οι κατευθύνσεις αυτές συνοψίζονται στη συνέχεια.

A. Η οργάνωση των επιμέρους περιοχών και ζωνών θα πρέπει να λάβει υπόψη τις εξής κατευθύνσεις:

- Την ανάγκη διαμόρφωσης των περιοχών προς πολεοδόμηση και των ζωνών ανάπτυξης, κατά τρόπον ώστε να ανταποκρίνονται στον κύριο κάθε φορά σκοπό τους, και να ευθυγραμμίζονται με τους γενικούς σκοπούς του έργου, ιδίως αυτούς που αφορούν στη συμπληρωματικότητα που απαιτεί η πολυκεντρικότητα και η πολυλειτουργικότητα της προσέγγισης των «πολλαπλών πυρήνων», στην κοινωνική, οικονομική και εδαφική συνοχή της ευρύτερης περιοχής που επηρεάζεται από το έργο ανάπτυξης και στο άνοιγμα της πόλης προς τη θάλασσα.
- Τη μέριμνα για τη σύνδεση του υφιστάμενου αστικού ιστού με τις υποδομές και τις επιτρεπόμενες χρήσεις,
- Για τη διαμόρφωση του αναγλύφου στην έκταση του Μητροπολιτικού Πάρκου επιτρέπονται παρεμβάσεις στη στάθμη του υφιστάμενου εδάφους με κατάλληλες εξάρσεις, σύμφωνα με ειδικές μελέτες που θα εκπονηθούν κατά το επόμενο στάδιο σχεδιασμού.
- Την ανάγκη οι μελέτες των επόμενων σταδίων κατά την υλοποίηση του έργου Ανάπτυξης να συμπεριλάβουν ειδικές προσεγγίσεις για τη διαμόρφωση μορφολογικών και περιβαλλοντικών απαιτήσεων, με στόχο η θέση και η διάταξη των εγκαταστάσεων και κτιρίων να ευνοεί τη διατήρηση μεγάλων ελεύθερων πράσινων χώρων, κατά το δυνατόν ενοποιημένων με το Μητροπολιτικό Πάρκο ή με άλλους παρακείμενους κοινόχρηστους χώρους, και να ελαχιστοποιούνται οι επιπτώσεις στο μικροκλίμα της περιοχής.
- Την εξασφάλιση ελεύθερης και απρόσκοπτης πρόσβασης του κοινού σε κάθε κοινόχρηστο χώρο του Μητροπολιτικού Πόλου.

B. Θα πρέπει να υιοθετηθούν, όπου αυτό είναι εφικτό, τουλάχιστον οι ακόλουθες πρόνοιες:

- ✓ Η εξοικονόμηση ενέργειας:

Η ενεργειακή αποτελεσματικότητα των επιμέρους έργων θα πρέπει να εξασφαλίζεται στο στάδιο σχεδιασμού, ο οποίος πρέπει να ενσωματώνει επιλογές και μέτρα στις ακόλουθες κατευθύνσεις:

- Μεγιστοποίηση της ενεργειακής αποδοτικότητας των κτιρίων (κατάλληλη θέση και διαστασιολόγηση των ανοιγμάτων, μονώσεις υψηλής απόδοσης, μείωση απωλειών στις εισόδους - εξόδους κ.ά) καθώς και των ηλεκτρομηχανολογικών επιλογών,

- Αξιοποίηση βιοκλιματικών αρχών,
  - Διερεύνηση της δυνατότητας αξιοποίησης καινοτόμων μεθόδων μείωσης της ενεργειακής κατανάλωσης κατά τη λειτουργία των κτιρίων, ιδίως ως προς τη χρήση φωτιστικών σωμάτων και λαμπτήρων υψηλής απόδοσης,
  - Αξιοποίηση σύγχρονων εξελίξεων στα συστήματα διαχείρισης κτιρίων (building management systems, BMS), - Πληρέστερη δυνατή αξιοποίηση φυσικού αερίου.
- ✓ Η Ορθολογική χρήση και εξοικονόμηση κατά την κατανάλωση νερού

Η κατανάλωση νερού εντός και γύρω από τα νέα κτίρια θα πρέπει να είναι πλήρως εξορθολογισμένη, μέσω κατάλληλου συνδυασμού μεθόδων εξοικονόμησης, της μέγιστης δυνατής αξιοποίησης των ομβρίων στην άρδευση του πρασίνου, της ελαχιστοποίησης των απωλειών στα συστήματα άρδευσης και στα κτιριακά έργα, με έμφαση στην αποτελεσματικότητα χρήσης νερού.

- ✓ Η έννοια της «έξυπνης πόλης» ("Smart City")

Υλοποιούνται συνδυασμένες τεχνολογίες για τη βελτιστοποίηση των περιβαλλοντικών επιδόσεων των νέων οικιστικών, επιχειρηματικών/εμπορικών και τουριστικών αναπτύξεων, με αντίστοιχες προβλέψεις στις μελέτες των σταδίων υλοποίησης του έργου.

Οι επιλογές σχεδιασμού των τεχνολογιών αυτών θα πρέπει τεκμηριωμένα να κινούνται στο πλέον προ-ωθημένο επίπεδο (state of the art) της εποχής που θα εκπονηθούν οι σχετικές μελέτες.

- ✓ Ο σχεδιασμός των έργων με μέριμνα για την προσαρμογή τους στις συνέπειες της κλιματικής αλλαγής, οι οποίες αφορούν τόσο την έκταση του έργου ανάπτυξης, όσο και την ευρύτερη περιοχή.
- ✓ Τρόποι εξισορρόπησης του ισοζυγίου χωματισμών (προγραμματισμός και πρόβλεψη)

Η εκτέλεση μεγάλων έργων με σημαντικό όγκο εκσκαφών και επιχώσεων ενεργείται κατόπιν χρονικής οργάνωσης και εξειδικευμένου σχεδιασμού.

Γ. Ο σχεδιασμός του Μητροπολιτικού Πάρκου και των γειτονικών σε αυτό περιοχών καθώς και των εκτενών χώρων πρασίνου θα πρέπει να ανταποκρίνεται:

- στις επιδιώξεις του νόμου για μητροπολιτικό πόλο έλξης των κατοίκων της πρωτεύουσας,
- στο άνοιγμα της Αθήνας στη θάλασσα και
- στη βελτίωση των περιβαλλοντικών συνθηκών της ευρύτερης περιοχής.

Για τον λόγο αυτό, ο σχεδιασμός ακολουθεί τα παρακάτω:

- η χρήση της Γενικής κατοικίας στις περιοχές προς πολεοδόμηση γύρω από το Μητροπολιτικό Πάρκο και η διάταξη των κτιρίων με ύψος κατά παρέκκλιση των οριζομένων στον ΝΟΚ εξειδικεύεται κατά τρόπο ώστε να ανταποκρίνεται επαρκώς στην κατεύθυνση για ανοιχτό προς το παραλιακό μέτωπο Μητροπολιτικό Πάρκο. Οι κτιριακοί όγκοι χωροθετούνται κατά τρόπο ώστε να διασφαλίζεται η μείωση του φαινομένου ανεμορροών (wind tunnel effect) και να ενισχύεται

η χωρική-λειτουργική σύνδεση του Μητροπολιτικού Πάρκου, των χώρων πρασίνου εντός των περιοχών προς πολεοδόμηση και του παραλιακού μετώπου.

- Εξασφάλιση της συμβολής του Μητροπολιτικού Πάρκου στη βελτίωση των περιβαλλοντικών συνθηκών όλης της περιοχής, μέσα από τη σύνταξη Ειδικής Μελέτης Αρχιτεκτονικής Τοπίου, για τη διαμόρφωση των ενότητων του Μητροπολιτικού Πάρκου και των τοπιολογικών του χαρακτηριστικών σε εναρμόνιση με τις περιβαλλοντικές και λειτουργικές του επιδιώξεις, και τη λεπτομερή μελέτη για την επιλογή των χαρακτηριστικών της βλάστησης και την ένταξη στοιχείων των φυτοτεχνικών μελετών στις ΜΠΕ που θα υποβληθούν. Στις σχετικές φυτοτεχνικές μελέτες προσδιορίζονται τα είδη και η πυκνότητα εγκατάστασης δένδρων και θάμνων, το είδος του γρασιδιού, το πρόγραμμα άρδευσης κ.ά., κατά τρόπο συμβατό με την τοπική κλιματολογία και τα χαρακτηριστικά φυσικών οικοτόπων της Αττικής, επιδιώκοντας την ελαχιστοποίηση των αναγκών άρδευσης και ιδίως τη συνεκτικότητα των χώρων πρασίνου, ώστε οι πράσινες εκτάσεις να αποτελούν κατά το δυνατόν ενιαίο δίκτυο, ώστε να εξασφαλίζονται οι οικολογικές λειτουργίες. Συγχρόνως, τίθενται ενιαίοι κανόνες και πρακτικές συντήρησης του πρασίνου, ώστε να προλαμβάνονται φαινόμενα υποβάθμισης ή εγκατάλειψης των κοινόχρηστων χώρων.

Δ. Συντάσσεται ειδική κυκλοφοριακή και συγκοινωνιακή μελέτη, συσχετισμένη με τις πολεοδομικές αναπτύξεις, την απογραφή των κυκλοφοριακών ρυθμίσεων και των ροών εντός και γύρω από την έκταση του Πόλου, με στόχο την ελαχιστοποίηση των επιπτώσεων στην κυκλοφοριακή λειτουργία των επηρεαζόμενων περιοχών και τη συνακόλουθη πρόληψη ή ελαχιστοποίηση των σχετικών περιβαλλοντικών επιπτώσεων. Οι σχετικές προτάσεις ακολουθούν τις εξής τουλάχιστον κατευθύνσεις:

1. Συσχέτιση της λεπτομερούς, τελικής χωροθέτησης κυρίως των χρήσεων που προσελκύουν μεγάλο όγκο μετακινήσεων με τη γεινίαση/απόσταση τους από σταθμούς των μέσων σταθερής τροχιάς (Μετρό, Τραμ) του υφιστάμενου και σχεδιαζόμενου αντίστοιχου δικτύου εντός του χώρου. Στο πλαίσιο αυτό, ο τελευταίος σταθμός Τραμ θα πρέπει να χωροθετηθεί σε άμεση γεινίαση με το σταθμό Μετρό Αργυρούπολης, ώστε να διευκολύνεται η μετεπιβίβαση των επιβατών.
2. Συνεργασία με τους αρμόδιους φορείς για τα μέσα μαζικής μεταφοράς, για την δημιουργία νέων δρομολογίων ή γραμμών, καθώς και την τροποποίηση υφιστάμενων, κατά τρόπο που να εξυπηρετούν αποτελεσματικά τόσο την εσωτερική ζήτηση μετακινήσεων όσο και την εξυπηρέτηση των όμορων περιοχών.
3. Εξασφάλιση επαρκούς οδικής και συγκοινωνιακής σύνδεσης ειδικά του Επιχειρηματικού Πάρκου στην ζώνη Α-Α1, με τις λεωφόρους Βουλιαγμένης και Ποσειδώνος, καθώς και με τους σταθμούς του Μετρό και τη γραμμή του Τραμ.
4. Εξειδίκευση του σχεδιασμού, που θα ακολουθεί το πρόγραμμα ανάπτυξης, για το συμπληρωματικό εσωτερικό δίκτυο λεωφορειακών γραμμών έτσι ώστε να αποφεύγονται επικαλύψεις της κίνησης λεωφορείων και τραμ κατά μήκος του διαδρόμου της λεωφόρου Ποσειδώνος και να χρησιμοποιούνται τεταμένες και ανοιχτές ημικυκλικές γραμμές, ευχερούς αναγνωρισιμότητας, φιλικής για τον χρήστη, για την άμεση σύνδεση των όμορων σταθμών του Μετρό και του Τραμ με τις οικιστικές και λοιπές αναπτύξεις που έλκουν μετακινήσεις και που δεν καλύπτονται από τη νέα εσωτερική γραμμή του Τραμ, εξετάζοντας στο πλαίσιο αυτό την αναγκαιότητα διαμόρφωσης των εσωτερικών λεωφορειακών γραμμών, έτσι ώστε να εξυπηρετούν επαρκώς το σταθμό Μετρό Ελληνικού (μέσω των κόμβων της λεωφόρου

Βουλιαγμένης με την είσοδο του πρώην Ανατολικού Αεροσταθμού και με την λεωφόρο Ιασωνίδου).

5. Δημιουργία δικτύου πεζόδρομων και ποδηλατοδρόμων με σκοπό, πέραν της αναψυχής, τη σύνδεση των αναπτύξεων με τους σταθμούς των μέσων σταθερής τροχιάς και με τις στάσεις των άλλων μέσων συλλογικής μετακίνησης, καθώς και με τους μελλοντικούς ποδηλατοδρόμους κατά μήκος των λεωφόρων Βουλιαγμένης και Ποσειδώνος.
6. Αξιολόγηση της βέλτιστης διαμόρφωσης του κεντρικού συνδυασμένου άξονα ροής πεζών, ποδηλάτου και Τραμ στον άξονα ανατολής δύσης, που θα συνδέει το παράκτιο μέτωπο με το πολεοδομικό κέντρο κατά μήκος της λεωφόρου Βουλιαγμένης, κατά τρόπο που να αποτελεί μία γραμμική ζώνη πρασίνου και να εξασφαλίζει τη σύνδεση και γραμμική επέκταση του Μητροπολιτικού Πάρκου έως τα όρια του πολεοδομικού ιστού στα ανατολικά του χώρου.
7. Διερεύνηση της δυνατότητας δημιουργίας χώρου στάθμευσης-μετεπιβίβασης και αφετηρίας λεωφορειακών γραμμών κοντά στον υφιστάμενο σταθμό του Μετρό Ελληνικού.
8. Αξιοποίηση του υφιστάμενου ανισόπεδου κόμβου της λεωφόρου Βουλιαγμένης με την οδό πρόσβασης προς τον παλαιό Ανατολικό Αεροσταθμό, ως βασικής οδικής εισόδου στην περιοχή του χώρου του παλαιού Αεροδρομίου από την πλευρά της λεωφόρου Βουλιαγμένης (σύνδεση Επιχειρηματικού Πάρκου, Εκθεσιακού Κέντρου, χώρων στάθμευσης Μητροπολιτικού Πάρκου κ.λπ.).

Ε. Στο παραλιακό μέτωπο, η διαστασιολόγηση και οι τεχνικές προδιαγραφές των παρεμβάσεων των λιμενικών έργων και των έργων για τον εμπλουτισμό, την προστασία και την αναβάθμιση της υφιστάμενης παραλίας πρέπει να βασίζονται σε εξειδικευμένες μελέτες (ακτομηχανική, μελέτη κυματικής διαταραχής, διενέργεια καταγραφής ενδεχόμενης ύπαρξης λιβαδιών Ποσειδωνίας στη ζώνη εκτέλεσης των έργων).

ΣΤ. Κατά τη φάση κατασκευής, στο πλαίσιο της βέλτιστης οργάνωσης εργοταξιακών λειτουργιών με υψηλό βαθμό όχλησης, κατά το δυνατόν αποφεύγεται η διασπορά τέτοιων εγκαταστάσεων (π.χ. μονάδες παρασκευής σκυροδέματος) και περιορίζεται ο αριθμός τους στον ελάχιστο δυνατό.

Ζ. Για την πρόληψη κινδύνων πλημμύρας λαμβάνονται υπόψη τα μέτρα του εκάστοτε εγκεκριμένου Σχεδίου Διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας, ώστε να αποτρέπονται πλημμυρικά φαινόμενα στις παρόχθιες περιοχές των ρεμάτων Τραχώνων και Αεροδρομίου. Η υλοποίηση των νέων αντιπλημμυρικών έργων και η αναδιάταξη υφιστάμενων σχεδιάζονται με τέτοιο τρόπο, ώστε να εξασφαλίζεται επαρκές επίπεδο αντιπλημμυρικής προστασίας σε όλες τις φάσεις κατασκευής και λειτουργίας του έργου ανάπτυξης.

Η. Για τη διαχείριση των στερεών αποβλήτων στην έκταση του Μητροπολιτικού Πόλου:

- Εκπονείται αναλυτικό Σχέδιο Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων (ΣΔΣΑ) τόσο κατά τη φάση κατασκευής όσο και κατά τη φάση λειτουργίας με στόχο την κατά προτεραιότητα εφαρμογή εργασιών ανάκτησης, ώστε να μεγιστοποιηθεί το ποσοστό των ανακτώμενων αποβλήτων έναντι των διατιθέμενων, λαμβάνοντας υπόψη (i) το μέγεθος του σχεδίου και την συμβολή αυτού στην παραγωγή και τη διαχείριση των αποβλήτων σε επίπεδο Περιφέρειας και σε συνεργασία με τον αρμόδιο Περιφερειακό Φορέα Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων (ΕΔΣΝΑ) και (ii) το γεγονός ότι η διαχείριση των αποβλήτων που προέρχονται από την υλοποίηση του ΣΟΑ συναρτάται με τη συνολικότερη διαχείριση των αποβλήτων της Περιφέρειας και τα αντίστοιχα σχέδια, υποδομές

και εγκαταστάσεις αυτής. Μέχρι την αναθεώρηση του οικείου Περιφερειακού Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων (ΠΕΣΔΑ) κατά την οποία θα ληφθεί υπόψη το ανωτέρω ΣΔΣΑ, εφαρμόζονται οι κατευθύνσεις του ισχύοντος ΠΕΣΔΑ και οι διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας.

- Ενσωματώνονται, όσον αφορά τα απόβλητα αστικού τύπου, προβλέψεις για διαχωρισμό στην πηγή και κατάλληλες μεθόδους χωριστής συλλογής για κατ' ελάχιστον έξι (6) ρεύματα (χαρτί-χαρτόνι, μέταλλα, πλαστικά, γυαλί, βιοαπόβλητα και υπολειμματικά απόβλητα), ώστε να προωθηθεί στον μέγιστο εφικτό βαθμό η επαναχρησιμοποίηση ή ανακύκλωση των υλικών.
- Προβλέπονται σημεία ανακύκλωσης και συστήματα συλλογής/διαχωρισμού στην πηγή για ειδικά ρεύματα αποβλήτων (μπαταρίες/συσσωρευτές, είδη ηλεκτρικού και ηλεκτρονικού εξοπλισμού, ογκώδη απορρίμματα, απόβλητα μαγειρικών ελαίων).
- Τα επικίνδυνα απόβλητα συλλέγονται στην πηγή χωριστά και διατίθενται σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις.
- Προωθούνται προγράμματα μείωσης της παραγωγής αποβλήτων και ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης των πολιτών για το σκοπό αυτό.
- Η διαχείριση των στερεών αποβλήτων από τη λειτουργία των εγκαταστάσεων εντός του ακινήτου και προ της τελικής επεξεργασίας/διάθεσης, γίνεται μέσω Κέντρου Διαλογής Ανακυκλώσιμων Υλικών (ΚΔΑΥ) και Σταθμού Μεταφόρτωσης Αποβλήτων (ΣΜΑ), κατάλληλα διαστασιολογημένων ώστε να καλύπτουν επαρκώς τις διακριτές φάσεις ανάπτυξης του έργου.
- Υιοθετούνται, όσον αφορά τα οργανικά απόβλητα, μέθοδοι επεξεργασίας με αερόβια κομποστοποίηση, στο μεγαλύτερο εφικτό ποσοστό τους, προκειμένου να χρησιμοποιούνται ως βελτιωτικό εδάφους εντός του πάρκου.

Θ. Η προβλεπόμενη Εγκατάσταση Επεξεργασίας Λυμάτων (ΕΕΛ) θα λειτουργεί ως Κέντρο Παραγωγής Νερού Άρδευσης και όχι ως μια τυπική Εγκατάσταση Επεξεργασίας Λυμάτων. Τα λύματα που προέρχονται από τις δραστηριότητες του Μητροπολιτικού Πόλου θα οδηγούνται μέσω του εσωτερικού αποχετευτικού δικτύου στο δίκτυο αποχέτευσης της ΕΥΔΑΠ και όχι στην ΕΕΛ.

Η ΕΕΛ θα τροφοδοτείται με ποσότητα λυμάτων ίση με τις αρδευτικές ανάγκες του πάρκου, των κοινόχρηστων χώρων πρασίνου των Περιοχών προς Πολεοδόμηση και των ανοικτών χώρων των Ζωνών Ανάπτυξης, και θα τα επεξεργάζεται ώστε να παράγεται η απαραίτητη ποσότητα νερού άρδευσης με την προβλεπόμενη από την Νομοθεσία ποιότητα.

Η τροφοδότηση της εγκατάστασης θα γίνεται με παροχή από το δίκτυο της ΕΥΔΑΠ. Προβλέπεται η χωροθέτηση αντλιοστασίου τροφοδοσίας πλησίον του αντλιοστασίου Α33, δυναμικότητας 150 m³/h.

Όπως προκύπτει από τα προαναφερθέντα κατά την παρούσα φάση σχεδιασμού για την πληρέστερη αντιμετώπιση περιβαλλοντικών θεμάτων απαιτήθηκε η εκπόνηση σειράς ειδικών μελετών, οι οποίες επέτρεψαν τη διερεύνηση και τελική επιλογή βέλτιστων από περιβαλλοντική άποψη προσεγγίσεων. Οι μελέτες αυτές παρείχαν επίσης στη Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων τόσο πρωτογενή στοιχεία και δεδομένα όσο και τεκμήρια σύνθετων επιλογών σχεδιασμού που απαιτούσαν εξειδικευμένη διερεύνηση. Στο παρόν κεφάλαιο επισυνάπτονται εν είδει φακέλων τεκμηρίωσης ορισμένες από τις μελέτες που εκπονήθηκαν.

Πιο συγκεκριμένα επισυνάπτονται στη συνέχεια του παρόντος κεφαλαίου οι εξής ειδικές μελέτες ή/και εκθέσεις:

- ✓ Μελέτη Κυκλοφοριακών Επιπτώσεων
- ✓ Μελέτη Διερεύνησης Μικροκλιματικών Συνθηκών στην Περιοχή μελέτης του έργου «ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ (ΣΟΑ) ΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΙΚΟΥ ΠΟΛΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ – ΑΓΙΟΥ ΚΟΣΜΑ, ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ Ν.4062/2012, ΟΠΩΣ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΘΗΚΕ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ 4574/2018 (Α191)»
- ✓ Μελέτη Διασποράς Ατμοσφαιρικών Ρύπων στην περιοχή μελέτης του έργου «ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ (ΣΟΑ) ΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΙΚΟΥ ΠΟΛΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ – ΑΓΙΟΥ ΚΟΣΜΑ, ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ Ν.4062/2012, ΟΠΩΣ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΘΗΚΕ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ 4574/2018 (Α191)»
- ✓ Μελέτη Αποτίμησης των επιπτώσεων Μεγάλων Κτιριακών Δομών στην άνεση ανέμου των κατοίκων και στους ενδεχόμενους κινδύνους ανέμου εντός της περιοχής του έργου «ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΟΥ ΣΧΕΔΙΟΥ ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ (ΣΟΑ) ΤΟΥ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΙΚΟΥ ΠΟΛΟΥ ΕΛΛΗΝΙΚΟΥ – ΑΓΙΟΥ ΚΟΣΜΑ, ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ Ν.4062/2012, ΟΠΩΣ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΘΗΚΕ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ 4574/2018 (Α191)»
- ✓ Υποβρύχια Βιολογική Έρευνα
- ✓ Ακτομηχανική Μελέτη
- ✓ Μελέτη Γεωλογικής Καταλληλότητας (εγκεκριμένη με ΑΔΑ: 9ΟΠΔ4653Π8-Β9Θ από τη Διεύθυνση Πολεοδομικού Σχεδιασμού, Γενικής Διεύθυνσης Πολεοδομίας, Γενικής Γραμματείας Χωρικού Σχεδιασμού & Αστικού Περιβάλλοντος του ΥΠΕΝ με Α.Π. ΥΠΕΝ/ΔΠΟΛΣ/94196/2873/20-12-2018)
- ✓ Φυτοτεχνική Μελέτη
- ✓ Μελέτη Εγκατάστασης Επεξεργασίας Λυμάτων
- ✓ Σχέδιο Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων Κατά τη Φάση Κατασκευής
- ✓ Σχέδιο Διαχείρισης Στερεών Αποβλήτων Κατά τη Φάση Λειτουργίας
- ✓ Μελέτη σχεδιασμού και εφαρμογής συστημάτων επαναχρησιμοποίησης επεξεργασμένων υγρών αποβλήτων Ε.Ε.Λ.
- ✓ Υδρογεωλογική Μελέτη (ως Παράρτημα της προηγούμενης)
- ✓ Συνοπτική έκθεση μακροσκοπικής αξιολόγησης εδαφών στην περιοχή του Μητροπολιτικού Πόλου Ελληνικού – Αγίου Κοσμά

Σημειώνεται ότι πέραν των ανωτέρω εκπονήθηκε σειρά τεχνικών μελετών (σε επίπεδο προμελέτης) για υποδομές και δίκτυα ώστε να συνδράμουν τις βασικές μελέτες της παρούσας φάσης, όπως αυτές προσδιορίζονται στο άρθρο 3 του νόμου 4062/2012, ήτοι τη μελέτη του Μητροπολιτικού Πάρκου, τις πολεοδομικές μελέτες των περιοχών πολεοδόμησης και τις πολεοδομικές μελέτες των ζωνών ανάπτυξης. Οι βασικές μελέτες που προαναφέρθηκαν μαζί με τις τεχνικές προμελέτες των έργων υποδομής (οδικά-κυκλοφοριακά-τραμ, υδραυλικά, Η/Μ και λιμενικά) και τις μελέτες που επισυνάπτονται

στο παρόν κεφάλαιο αποτελούν το συνολικό μελετητικό υπόβαθρο που καθόρισε το πλαίσιο ανάλυσης της παρούσας Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων. Πρέπει, τέλος, να αναφερθεί ότι στο πλαίσιο υλοποίησης των τεχνικών μελετών εκπονήθηκαν και ειδικές γεωτεχνικές μελέτες για τα έργα υπογειοποίησης οδών που συνοδεύτηκαν από γεωτεχνικές έρευνες μέσω γεωτρήσεων, τα αποτελέσματα των οποίων αξιοποιήθηκαν και από άλλες τεχνικές μελέτες.

13.2 Προβλήματα εκπόνησης και τρόποι που επιλύθηκαν

Η εκπόνηση της παρούσας Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων είχε τα εξής χαρακτηριστικά:

α) Αφορούσε σε μία σημαντικότερη παρέμβαση μεγάλης κλίμακας στην περιοχή του παλαιού αεροδρομίου, η οποία έχει συγκεντρώσει τα φώτα της δημοσιότητας επάνω της και για την οποία έχουν εκφραστεί αντικρουόμενες και πολύ έντονες απόψεις. Η παρέμβαση αυτή ήταν σύνθετου χαρακτήρα, μοναδικού για τα ελληνικά δεδομένα, που συνδύαζε την ανάπτυξη μέσα σε περιοχές που πολεοδομούνται, την ανάπτυξη σε ζώνες που δεν πολεοδομούνται αλλά λειτουργούν συμπληρωματικά στην ανάπτυξη του έργου ενισχύοντας τον χαρακτήρα του στους τομείς του τουρισμού, της αναψυχής και της επιχειρηματικότητας και στη δημιουργία του Μητροπολιτικού Πάρκου Ελληνικού.

β) Απαιτούσε τη στενή συνεργασία της ομάδας μελέτης με τουλάχιστον δέκα ακόμη διαφορετικές μελετητικές ομάδες που εργάζονταν ταυτόχρονα για την εκπόνηση των επιμέρους τεχνικών μελετών, καθώς και άλλων υποστηρικτικών μελετών του υπό αδειοδότηση έργου.

γ) Είχε στη διάθεσή της τα αποτελέσματα σημαντικών ειδικών μελετών, οι περισσότερες από τις οποίες είχαν ως στόχο τη διερεύνηση ειδικών θεμάτων, πολλά από τα οποία ήταν περιβαλλοντικού αντικειμένου και στόχευαν στην βελτιστοποίηση σχεδιασμού του υπό μελέτη έργου.

δ) Η ομάδα μελέτης υποστηριζόταν από ευρεία ομάδα στελεχών της LAMDA Development S.A. (κύριος μέτοχος του φορέα επένδυσης) που έπαιξαν καθοριστικό ρόλο στον προγραμματισμό, συντονισμό και την παρακολούθηση των επιμέρους μελετών, στην ταχεία διακίνηση δεδομένων και πληροφοριών μεταξύ των διαφορετικών μελετητικών ομάδων, στον εντοπισμό θεμάτων που έχρηζαν ιδιαίτερης ανάλυσης και αντιμετώπισης και στην επίλυση θεμάτων σύνθετου χαρακτήρα, πολλά από τα οποία ήταν περιβαλλοντικού ενδιαφέροντος. Η στενή συνεργασία των στελεχών της με την ομάδα μελέτης της ΜΠΕ επέτρεψε τη βελτιστοποίηση τεχνικών λύσεων και τη λήψη αποφάσεων με γνώμονα την προστασία του περιβάλλοντος και συνέβαλε καθοριστικά στο τελικό αποτέλεσμα της παρούσας μελέτης.

Όλα τα παραπάνω έδρασαν συνεργιστικά ώστε να παραχθεί η παρούσα Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων, η οποία κατά τη γνώμη της ομάδας μελέτης πληροί τις απαιτήσεις που θέτει το εθνικό και κοινοτικό θεσμικό πλαίσιο για την εκτίμηση και αξιολόγηση των επιπτώσεων στο περιβάλλον ορισμένων έργων και δραστηριοτήτων. Στο πλαίσιο αυτό θα πρέπει να σημειωθεί ότι η παρούσα ΜΠΕ λειτουργεί σαν ομπρέλα που καλύπτει το σύνολο του έργου στα βασικά τεχνικά του χαρακτηριστικά και ως τέτοια θα πρέπει να αντιμετωπισθεί. Πρόκειται να ακολουθήσουν σειρά νέων ΜΠΕ για επιμέρους κτιριακά κατά κύριο λόγο έργα, τα οποία σύμφωνα με το υφιστάμενο θεσμικό πλαίσιο κατατάσσονται στην κατηγορία Α έργων και δραστηριοτήτων, απαιτούν επομένως την εκπόνηση ΜΠΕ με σκοπό την έκδοση ΑΕΠΟ για αυτά, και τα οποία θα μελετηθούν σε επόμενη φάση στο τεχνικό επίπεδο (επίπεδο προμελέτης) που απαιτείται για την εκπόνηση της σχετικής ΜΠΕ.

Η ευρεία ομάδα μελέτης που συγκροτήθηκε από την ENVECO A.E., εταιρεία εξειδικευμένη σε Μελέτες Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων, αποτέλεσε τη βάση επίτευξης του αρχικού στόχου που είχε τεθεί:

Η Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων να αναλύσει ακολουθώντας τους νόμους της επιστήμης και της τεχνικής το έργο ως προς τις πιθανές επιπτώσεις του σε όλα τα περιβαλλοντικά μέσα και να παράσχει συγκροτημένα και αξιόπιστα τα στοιχεία, τα δεδομένα και τα συμπεράσματα που θα επιτρέψουν στη διοίκηση να κρίνει, να συνθέσει και να καταλήξει στην καλύτερη και αποτελεσματικότερη δυνατή απόφαση.

Στην εργώδη αυτή μελετητική προσπάθεια που κορυφώθηκε τους τελευταίους τρεις μήνες υπήρξαν, όπως είναι φυσικό, προβλήματα και δυσκολίες που σχετίζονταν κυρίως με τα εξής:

α) Την πολυπλοκότητα του έργου, το οποίο περιελάμβανε δεκάδες επιμέρους παραμέτρους που έπρεπε να αποτυπωθούν, αναλυθούν και εκτιμηθούν.

β) Τον καινοτομικό χαρακτήρα του έργου σε πλήθος παραγόντων και κυρίως στο τελικό αποτέλεσμα του που έπρεπε αφενός να υπηρετεί το όραμα της σύλληψής του και αφετέρου να μπει στο «καλούπι» της τεχνικής ανάλυσης και μελέτης.

γ) Το φορτίο αισθήσεων, μνήμης και αισθημάτων που έφερε για τα περισσότερα από τα μέλη της ομάδας μελέτης η περιοχή του έργου, έχοντας σχεδόν όλοι μας βιώσει το παρελθόν της.

δ) Την προφανή ανατροπή στην «καθεστηκυία τάξη πραγμάτων» που πρεσβεύει το έργο, ανατροπή που από τη φύση της αντιμετωπίζεται μερικές φορές με σκεπτικισμό.

ε) Τις διαφορετικές αντιλήψεις ιδεολογικές, επιστημονικές, πολλές φορές συναισθηματικές, που χαρακτηρίζουν τις απόψεις και γνώμες που διατυπώνονταν ακόμη και εντός των μελετητικών ομάδων.

Από τα προαναφερθέντα γίνεται φανερό ότι η παρούσα Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων δεν αντιμετώπισε κατά την εκπόνησή της τη συνήθως επικαλούμενη πενία στοιχείων και δεδομένων ή την ανωριμότητα των διαθέσιμων τεχνικών μελετών. Κάθε άλλο, και τα στοιχεία ήταν επαρκή και οι μελέτες ώριμες. Ο χρόνος ήταν λίγος, αλλά σχεδόν πάντα είναι. Η πρόκληση ήταν να αξιοποιηθούν ισόρροπα όλα αυτά και ως προς αυτό εκτιμάται ότι θα κριθεί η μελέτη.